

Hannes Snellman
Asianajotoimisto Oy Advokatibyrå Ab

Liite C

HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUDELLE

I. ASIA

Vastaus turvaamistoimihakemukseen asiassa 04/22468

II. ASIANOSAISTIEDOT

Vastaaja ja
vastineen antaja

TeliaSonera Finland Oyj
("TeliaSonera")

Vastaajan asiamies
ja prosessiosoite

Asianajaja Mika Savola
Asianajotoimisto Hannes Snellman Oy
PL 333, 00131 Helsinki
Puh. (09) 2288 4301
Fax. (09) 677 655

Hakijat

1) Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry/Nordisk Copyright Bureau
("Teosto")

2) Suomen Ääni- ja kuvatalennetuottajat ÄKT ry ("ÄKT") ja sen seuraavat jäsenyritykset

- 2.1) BMG Finland Oy
- 2.2) Oy EMI Finland Ab
- 2.3) Poko Rekords Oy
- 2.4) Sony Music Entertainment Finland Oy
- 2.5) Spin-Farm Oy
- 2.6) Universal Music Oy
- 2.7) Warner Music Finland Oy
- 2.8) Edel Records Finland Oy
- 2.9) Johanna Kustannus Oy

**Hakijoiden asiamies
ja prosessiosoite**

Varatuomari Antti Kotilainen
Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus
Pieni Roobertinkatu 16, 00120 Helsinki
Puh. (09) 6803 4049, 040 548 1781
Fax. (09) 6803 4033

III. VASTAUS

TeliaSonera vastustaa hakijoiden vaatimuksia ja pyytää kunnioittavasti, että kä-
rjääoikeus:

1. hylkää hakemuksen kokonaisuudessaan;
2. velvoittaa hakijat korvaamaan TeliaSoneran asianosais- ja oikeudenkäynti-
kulut täysimääräisesti korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskor-
koineen sitä lähtien, kun kuukausi on kulunut korvauksen tuomitsemispäi-
västä.

IV. PERUSTELUT

IV.1 Yleistä

Turvaamistoimihakemuksessa vaaditaan TeliaSoneraa estämään tuntematonta
kolmatta osapuolta loukkaamasta hakijoiden tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia.

Turvaamistoimihakemus on hylättävä ensisijaisesti vaade-edellytyksen puutumi-
sen takia. Suomen voimassa olevaan oikeuteen ei sisälly mitään normia, jonka
perusteella hakijoilla olisi oikeus kohdistaa tämänkaltaisia vaatimuksia Te-
liaSoneraa kohtaan.

Turvaamistoimihakemus on hylättävä myös siksi, että TeliaSoneran on mahdo-
tonta estää tuntematonta henkilöä loukkaamasta tekijänoikeuksia tai lähioike-
uksia. Vaatimus on yksilöimätön ja sen toteuttaminen on TeliaSoneran kontrol-
lipiirin ulkopuolella. Lisäksi pakottava lainsäädäntö estää TeliaSoneraa selvittä-
mästä kyseessä olevan liittymän haltijaa.

IV.2 Tausta

TeliaSoneran ja hakijoiden yhteisenä ongelmana on vertaisverkkojen kautta
harjoitettava piratismi, joka aiheuttaa huomattavia taloudellisia vahinkoja sekä
operaattoreille että levy-yhtiöille. Operaattoreiden kannalta ongelmallista on se,
että suhteellisen pieni joukko vertaisverkkojen suurkäyttäjiä kuluttaa huomatta-
van osan verkkokapasiteetista. Tämän johdosta operaattorit joutuvat jatkuvasti
lisäämään investointejaan verkkokapasiteettiin pystyäkseen tarjoamaan kaikille
käyttäjille nopeat yhteydet.

Vertaisverkkojen kautta harjoitettava piratismi aiheuttaa siten TeliaSoneralle
ylimääräisiä kustannuksia. Tämän vuoksi TeliaSoneralla on hakijoiden kanssa

yhteinen intressi pyrkiä estämään tämänkaltaista toimintaa. Hakijoiden käräjäoikeudelle tekemä turvaamistoimihakemus ei kuitenkaan ole lain mukaan mahdollinen keino reagoida kyseiseen ongelmaan.

Turvaamistoimihakemuksessa yksilöity seitsemän minuuttia kestänyt musiikkiedostojen jakaminen on yksittäisenä tapauksena hyvin vähämerkityksellinen. Tosiasiassa tässä oikeudenkäynnissä on kysymys ennakkotapauksesta, jonka avulla tekijänoikeusjärjestöt pyrkivät selvittämään, onko Suomen voimassa oleva oikeus sopusoinnussa yhteisöoikeuden ja erityisesti EU:n ns. tekijänoikeusdirektiivin (2001/29/EY) 8 artiklan 3. kohdan kanssa. TeliaSoneran käsityksen mukaan käräjäoikeus ei kuitenkaan joudu ottamaan tähän asiaan kantaa, koska turvaamistoimihakemus on joka tapauksessa hylättävä muilla perusteilla.

IV.3 Vaade-edellytys

Turvaamistoimihakemus on hylättävä ensisijaisesti siksi, että hakijoilla ei ole TeliaSoneraa vastaan sellaista lakiin tai sopimukseen perustuvaa oikeutta, joka mahdollistaisi turvaamistoimenpiteen määräämisen. Lisäksi vaaditun turvaamistoimipäätöksen noudattaminen olisi mahdotonta ja pakottavan lainsäädännön vastaista.

Vaade-edellytyksen täyttymistä arvioitaessa tuomioistuimen on huomioitava, että kysymyksessä on puhdas ennakkonautintatapaus. Tämän vuoksi hakijan oikeuden todennäköisyydelle on asetettava huomattavasti suuremmat vaatimukset kuin saamisen todennäköisyydelle takavarikkoasiassa (arg. KKO 2000:94, KKO 2003:118).

IV.3.1 Vaade-edellytys ei täyty oikeusperusteen puuttuessa

Turvaamistoimihakemuksessa ei ole yksilöity mitään Suomen oikeusjärjestelmän tunnustamaa oikeutta, joka hakijoilla olisi TeliaSoneraa vastaan. Varsinaisen oikeusperusteen osalta hakijat ovat viitanneet yksinomaan EU:n tekijänoikeusdirektiiviin.

Direktiivissä todetaan kuitenkin ainoastaan, että tekijänoikeuksien haltijoilla tulee olla mahdollisuus hakea kielto määräyksiä välittäjiä vastaan. Direktiivin johdanto-osan mukaan (kohta 59):

"Tällaisiin kieltoihin ja määräyksiin liittyvät edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt olisi jätettävä jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä määriteltäviksi."

Direktiivit eivät luo uusia oikeuksia tai velvollisuuksia kahden yksityisen oikeushenkilön välille. Direktiivin tulkintavaikutuksen kautta voidaan tulkita jo olemassa olevien oikeuksien tai velvollisuuksien sisältöä, mutta ei perustaa uusia oikeuksia tai velvollisuuksia.¹

¹ Ks. esim. Joutsamo ym., Eurooppaoikeus (3. painos, 2000) s. 76-77 ja Ojanen, EY:n oikeuden horisontaalinen välitön oikeusvaikutus, Lakimies 6-7/1999 s. 1070-1079.

Operaattori ei ole lähtökohtaisesti vastuussa sen verkossa kulkevan liikenteen sisällöstä. Tämä koskee yhtäläisesti puhelinoperaattoreita ja muita tietoliikenneoperaattoreita. Tietoyhteiskunnan palveluiden tarjoamisesta annetun lain (458/2002) 13 §:ssä on nimenomaisesti säädetty, että tämänkaltaisessa tilanteessa välittäjänä toimiva operaattori ei ole vastuussa siirrettyjen tietojen sisällöstä tai välittämisestä.

Lainsäätäjä voi luonnollisesti poiketa tästä pääsäännöstä, jos tekijänoikeusdirektiivin katsotaan sitä edellyttävän. Esillä olevassa tapauksessa ei ole kuitenkaan olemassa mitään lainsäädäntöä, josta tällainen poikkeus ilmenisi.

Edellä sanotusta seuraa, että TeliaSonera ei ole vastuussa siitä, käytetäänkö sen tietoliikenneverkkoa hakijoiden tekijänoikeuksia loukkaavalla tavalla. Hakijoilla ei ole sellaista TeliaSoneraan kohdistuvaa oikeutta, joka voisi olla turvaamistoimikelpoisen pääasiakannevaatimuksen perusteena.

IV.3.2 Turvaamistoimen noudattaminen olisi mahdotonta

Turvaamistoimihakemuksessa hakijat ovat vaatineet, että käräjäoikeus määräisi TeliaSoneran *"estämään tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien rikkomisen siltä osin kun [hakijoille] tuntematon kolmas osapuoli sitä harjoittaa"*.

TeliaSonera huomauttaa ensinnäkin, että pakottava lainsäädäntö estää jäljempänä selostettavalla tavalla yhtiötä selvittämästä kyseessä olevan käyttäjän identiteettiä.

Lisäksi vaikka yhtiö voisikin yhdistää annetun IP-osoitteen tiettyyn liittymään tai asiakkaaseen, olisi yhtiön silti mahdotonta noudattaa tämänsisältöistä turvaamistoimipäätöstä.

TeliaSoneralla ei ole mitään keinoja kontrolloida sen verkossa kulkevan liikenteen sisältöä. Yhtiön on mahdotonta analysoida verkkoliikenteen sisältöä seulokseen liikenteestä tekijänoikeuksia loukkaavan materiaalin. Ainoa tapa, jolla TeliaSonera voisi yrittää noudattaa vaaditun sisältöistä turvaamistoimipäätöstä, olisi sulkea välittömästi kaikki kyseisen henkilön tietoliikenne- ja puhelinliittymät. Tämän jälkeen TeliaSoneran pitäisi vielä estää kyseistä henkilöä avaamasta tulevaisuudessa omalla nimellään tai anonyymisti uusia TeliaSoneran liittymiä sekä käyttämästä muiden nimissä olevia TeliaSoneran tai muiden teleoperaattoreiden liittymiä. Tosin jäljempänä selostetuista syistä johtuen edes tämä ei riittäisi vaaditun turvaamistoimipäätöksen noudattamiseen.

Hakijoiden vaatimuksesta tai sen perusteluista ei ilmene, miten TeliaSoneran pitäisi määrittää kyseisen kolmannen osapuolen henkilöllisyys. Käsityksemme mukaan vaihtoehtoisia tulkintoja on kaksi: joko hakemuksessa tarkoitetaan kyseisen liittymän omistajaa tai sitä henkilöä, joka on käyttänyt Kazaa-ohjelmaa. On täysin mahdollista, että liittymäsopimuksen allekirjoittaja ja kyseessä olevaa toimintaa harjoittanut henkilö ovat kaksi eri henkilöä. Näin voisi olla esimer-

kiksi silloin, jos kyseessä on työnantajan työntekijälleen hankkima laajakaistaliittymä tai useamman perheenjäsenen käytössä oleva liittymä.

TeliaSoneran lähtökohtana on, että liittymäsopimuksen tehnyt asiakas on sille vastuussa palvelun käytöstä vaikka liittymä oltaisiinkin luovutettu kolmannen henkilön käyttöön. Tässä asiassa on kuitenkin turvaamistoimivaatimuksen yksilöinnin takia olennaista, että TeliaSoneralla ei ole mahdollisuuksia selvittää sitä, kuka on se kolmas osapuoli, joka on käyttänyt kyseistä liittymää hakemuksessa yksilöidyn noin seitsemän minuutin ajanjakson aikana.

Lisäksi on huomattava, että tietyissä tilanteissa yksi IP-osoite voi olla useamman eri asiakkaan käytössä. Esimerkiksi kaikki TeliaSoneran normaalit GPRS-liittymät käyttävät ainoastaan muutamaa IP-osoitetta. Jos kyseessä olisi GPRS-liittymä, TeliaSoneralla ei olisi muuta mahdollisuutta kuin sulkea välittömästi kaikki GPRS-liittymät, koska yhtiö ei kykenisi yksilöimään loukkauksiin syyllistynyttä käyttäjää.

Hakijoiden tekijänoikeuksia voidaan käytännössä loukata lukemattomilla eri tavoilla. Vaikka TeliaSonera voisi sulkea kyseessä olevan liittymän, yhtiö ei voi valvoa sitä, millä muilla tavoin kyseinen henkilö loukkaa tekijänoikeuksia. Hakijoiden vaatimuksen mukaan TeliaSonera olisi vastuussa esimerkiksi siinäkin tapauksessa, että kyseinen henkilö menisi toisen henkilön kotiin ja käyttäisi tämän internetliittymää hakijoiden tekijänoikeuksien rikkomiseen.

TeliaSoneralla ei ole mitään mahdollisuuksia estää tämänkaltaista käyttäytymistä. Käräjäoikeus ei voi määrätä sellaista turvaamistoimenpidettä, jonka noudattaminen ei ole vastaajan kontrollipiirissä.

Hakijoiden vaatimus on lisäksi muotoiltu siten, että TeliaSoneran tulee estää *kaikkien* tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien rikkominen, ei pelkästään niiden, jotka kuuluvat hakijoille. Hakijoilla ei ole ylipäättään asialegitimaatiota esittää vaatimusta siltä osin kuin se kattaa myös muiden kuin hakijoiden oikeuksien loukkaukset.

Viestintämarkkinalain (393/2003) 73 §:ssä on yksilöity ne tilanteet, joissa teleyrityksellä on oikeus sulkea puhelinverkon liittymä. Kyseinen säännös ei mahdollista liittymän sulkemista sen johdosta, että liittymää olisi käytetty tekijänoikeuksien tai lähioikeuksien rikkomiseen.

Teleyrityksellä on lain mukaan oikeus sulkea liittymä, jos käyttäjä ei kehotuksesta huolimatta noudata sopimusehtoja. On mahdollista, että kyseisen kolmannen osapuolen toiminta on ollut sen ja TeliaSoneran välisten sopimusehtojen vastaista. Tässäkään tapauksessa TeliaSoneran ei kuitenkaan olisi mahdollista noudattaa vaadittua turvaamistoimipäätöstä, sillä TeliaSonera ei vaatimuksen mukaan voisi kehottaa käyttäjää noudattamaan sopimusehtoja ennen liittymän sulkemista.

TeliaSonera kiinnittää huomiota myös siihen, että hakijoiden vaatimus kohdistuu yksilöimättömään ja määräämättömään ajanjaksoon. Mikäli TeliaSoneraa

vastaan annettaisiin pääasiassa samansisältöinen kieltotuomio, yhtiöllä ei olisi muuta mahdollisuutta kuin pyrkiä estämään kyseistä henkilöä käyttämästä tulevaisuudessa mitään TeliaSoneran tarjoamaa tietoliikennepalvelua tai puhelinliittymää. Erityisesti siinä tapauksessa, että mahdollisia tietoliikennepalveluiden tarjoajia on vain muutama, kaikkien tietoliikenneyhteyksien lopullinen katkaiseminen olisi asiakkaan kannalta kohtuuttoman ankara seuraamus.

IV.3.3 Vaadittu suoritus olisi pakottavan lainsäädännön vastainen

Hakemuksessa ei ole yksilöity sitä TeliaSoneran asiakasta, jonka väitetään syyllistyneen hakijoiden tekijänoikeuksien tai lähioikeuksien loukkaamiseen. Jotta TeliaSonera voisi ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin turvaamistoimenpiteen noudattamiseksi, yhtiön olisi ensin pystyttävä annettujen tietojen perusteella identifioimaan kyseessä oleva liittymä ja sen haltija.

Ainoa hakemuksessa oleva tunnistamistieto on TeliaSoneran IP-avaruuteen kuuluva IP-osoite. Selvityksemme mukaan kyseinen osoite on niin sanottu dynaaminen IP-osoite.

TeliaSonera ei tiedä, onko sillä annettujen tietojen perusteella tekniset edellytykset selvittää liittymän haltija. Tämän tyyppisiä tunnistamistietoja säilytetään lain vaatimusten mukaisesti. Tietojen säilytysaika riippuu muun muassa liittymän tyylistä. TeliaSonera ei voi selvittää varmuudella edes sitä, kuinka pitkään kyseisen liittymän tunnistamistietoja säilytetään, koska pakottava lainsäädäntö estää jäljempänä kuvatuilla perusteilla TeliaSoneraa käsittelemästä tunnistamistietoja turvaamistoimihakemuksen nojalla.

Pakottava lainsäädäntö estäisi lisäksi yhtiötä käyttämästä tunnistamistietoja siinäkin tapauksessa, että niiden selvittäminen olisi teknisesti mahdollista. Operaattorin oikeutta käsitellä asiakkaidensa tunnistamistietoja säädellään sähköisen viestinnän tietosuojalaissa (516/2004). Lain 13 §:n mukaan operaattori saa käsitellä tunnistamistietoja palvelun väärinkäyttötapauksissa. Tämä pykälä ei kuitenkaan sovellu nyt käsillä olevassa tilanteessa, koska kysymyksessä ei ole palveluun vaan liikenteen sisältöön liittyvä, väitetty väärinkäytös.

Sähköisen viestinnän tietosuojalakia koskevassa liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnössä (LiVM 13/2004, s. 10) todetaan lain 13 §:n osalta seuraavaa:

"Kysymykseen ei kuitenkaan voi tulla palvelun sisältöön liittyvä mahdollinen sopimusestaisuus, kuten puhelimitse toteutettu rikoslaisissa rangaistavaksi säädetty kunnian loukkaus, vaikka tällainen olisikin kielletty teleyrityksen ja tilaajan välisessä sopimuksessa." (Ks. liite 1.)

Pakottavista lainsäädännöksistä seuraa, että vaikka tekijänoikeuksien loukkaaminen on mahdollisesti kyseisen liittymän haltijan ja TeliaSoneran välisessä suhteessa liittymäsopimuksen ehtojen vastaista sekä tekijänoikeuksia loukkaavan henkilön ja hakijoiden välisessä suhteessa tekijänoikeuslain vastaista, TeliaSoneralla ei ole yksinomaan tällä perustella oikeutta käsitellä tunnistamistietoja kyseisen liittymän haltijan tunnistamiseksi.

Viestintäviraston edustaja on 13.5.2004 päivätyssä lausunnossaan eduskunnan lakivaliokunnalle asettunut käsityksemme mukaan samalle kannalle. Lausunnon mukaan:

"Voimassa olevan yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta annetun lain mukaan teleyritys saa käsitellä tunnistamistietoja telepalvelun tietoturvasuhteiden taikka laskutukseen liittyvissä väärinkäytöstilanteissa. Teleyrityksellä ei ole oikeutta käsitellä asiakkaan viestintään liittyviä tunnistamistietoja, vaikka tämä käyttäisi viestintäpalvelua laitton materiaalin välittämiseen yleisölle, koska kysymyksessä ei ole edellä mainitun kaltainen väärinkäytöstilanne.

Näin ollen operaattori ei tällä hetkellä voi kolmansilta tahoilta tulleiden ilmoitusten perusteella ryhtyä toimenpiteisiin tekijänoikeusloukkaukseen puuttumiseksi. On myös kyseenalaista, mikä olisi operaattorin oikeus käsitellä tunnistamistietoja, vaikka tuomioistuin antaisikin ehdotetun tekijänoikeuslain 60 a §:n mukaisen määräyksen." (Ks. liite 2.)

Viestintävirasto on esittänyt saman kannan myös teleyrityksille 27.5.2003 lähettämässään kirjeessä (liite 3). Käsityksemme mukaan lain sisältö ei ole tältä osin muuttunut Viestintäviraston kannanottojen jälkeen. Tämä ilmenee muun ohella sähköisen viestinnän tietosuojalakia koskevan hallituksen esityksen yleisperusteluista (HE 125/2003, s. 34), joissa todetun mukaan:

"Voimassa olevan televiestinnän tietosuojalain tunnistamistietojen käsittelyä koskevista säännöksistä, väärinkäytösten ehkäisemistä ja tutkintaa koskevan sääntelyn tulkinnasta on käytännössä ilmennyt epäselvyyttä. Kyseistä sääntelyä pyritään selkeyttämään tällä lakiesityksellä muuttamatta kuitenkaan sääntelyn sisältöä." (Korostus tässä.)

Käräjäoikeus ei voi tässä yksityisoikeudellisessa turvaamistoimiasiassa velvoittaa TeliaSoneraa rikkomaan pakottavaa julkisoikeudellista teletunnistelainsäädäntöä. Huomattakoon, että tunnistamistietojen käsitteleminen ilman laissa säädettyjä edellytyksiä on tietyissä tilanteissa jopa kriminalisoitu sähköisen viestinnän tietosuojalain 42 §:ssä sekä rikoslain 38 luvussa.

IV.3.4

Vaade-edellytys ei täyty tekijänoikeuksien rikkomista koskevan selvityksen puutteellisuuden takia

TeliaSoneralla ei ole sinänsä syytä epäillä hakijoiden esittämän selvityksen vilpittömyyttä. Yhtiö joutuu kuitenkin kiistämään turvaamistoimihakemuksen myös sillä perusteella, että tekijänoikeuksien loukkaamisesta ei ole esitetty luotettavaa selvitystä.

Turvaamistoimihakemuksessa esitetty selvitys koostuu kokonaisuudessaan hakijoiden edustajien omalta tietokoneelta otetuista kuvaruutukuvista. TeliaSoneralla ei ole tietoa siitä, onko liittymää käyttänyt hakemuksessa yksilöityjen seitsemän minuutin aikana kyseisen liittymän haltija vai mahdollisesti joku

toinen henkilö. Esimerkiksi kotitalouksissa on tavanomaista, että samaa tietokonetta tai samaa internetliittymää voivat käyttää liittymän haltijan lisäksi muutkin henkilöt.

TeliaSoneralle ei ole tietoa myöskään siitä, onko liittymän haltija tiennyt tietokoneensa jakavan hakijoiden tekijänoikeudella suojattuja teoksia. Käsityksemme mukaan ainakin joissain Kazaa-ohjelman versiossa on oletuksena asetus, jonka mukaan ohjelma jakaa käyttäjän kovalevyllä olevia tiedostoja. Tämän johdosta on täysin mahdollista, että kokemattomammat käyttäjät voivat tietämättään jakaa kovalevyllään olevia tiedostoja vertaisverkoissa.

Hakijoiden vaatimus merkitsee tosiasiallisesti sitä, että TeliaSoneran tulisi sulkea kaikki kyseisen henkilön tietoliikenneyhteydet. Liittymän haltija voi kuitenkin olla syytön ja täysin tietämätön väitetyistä hakijoiden tekijänoikeuksien loukkauksista. Tässä tapauksessa liittymän haltija joutuisi epäoikeudenmukaiseen ja kohtuuttomaan tilanteeseen, jos kaikki hänen tietoliikenneyhteytensä katkaistaisiin ilman mitään hänen syyksiluettavaa seikkaa.

Koska TeliaSoneran yksittäistä asiakasta ei voida kuulla tässä turvaamistoimiprosessissa, yhtiö kokee velvollisuudekseen pyrkiä myötävaikuttamaan myös asiakkaansa oikeusturvan toteutumiseen. Pyydämme myös käräjäoikeutta kiinnittämään tähän näkökohtaan erityistä huomiota, koska esillä olevassa asiassa päätetään Suomen oikeusjärjestelmässä poikkeuksellisella tavalla myös sellaisen kolmannen osapuolen oikeuksista, jota ei voida kuulla asiassa henkilökohtaisesti.

IV.4 Vaaraedellytys ja intressiharkinta

OK 7:3 §:n mukaan tuomioistuimen on kiinnitettävä turvaamistoimimääräyksen antamista harkitessaan huomiota siihen, että toimenpiteestä ei aiheudu vastapuolelle turvattavaan etuuteen nähden kohtuutonta haittaa.

Suomessa on varovaisimpienkin arvioiden mukaan vähintään tuhansia henkilöitä, jotka jakavat musiikkitiedostoja vertaisverkkojen kautta. Esillä olevassa turvaamistoimiasianssa on kyse yksittäisestä käyttäjästä, jonka toiminnan merkitys hakijoille on kokonaisuutena arvioiden olematon. Hakijoilla ei tämän johdosta ole mitään todellista tarvetta saada asiaa käsiteltyä summaarisessa turvaamistoimimenettelyssä.

TeliaSoneralle aiheutuisi sen sijaan kohtuutonta haittaa vaaditun turvaamistoimen myöntämisestä. Edellä kuvatulla tavalla yhtiöllä ei ole mahdollisuuksia varmistua siitä, että hakemuksessa yksilöity henkilö ei jatkossa riko hakijoiden tekijänoikeuksia.

Pidämme lisäksi todennäköisenä, että jos tuomioistuin myöntäisi turvaamistoimen – ja jos TeliaSonera voisi pakottavan lainsäädännön estämättä selvittää liittymän haltijan henkilöllisyyden ja sulkea tämän käytössä olevat TeliaSoneran liittymät – kyseinen henkilö siirtyisi toisen operaattorin asiakkaaksi ja jatkaisi tätä kautta hakijoiden tekijänoikeuksia loukkaavaa toimintaa. Vaihtoehtoisesti ky-

seinen henkilö voisi jatkaa tekijänoikeuksien loukkaamista jollain muulla tavalla tai toisen henkilön nimissä avatun liittymän avulla. Joka tapauksessa vaadittu turvaamistoimi jäisi todennäköisesti myös hakijoiden kannalta lopulta vaille sillä tavoiteltua vaikutusta.

Edellä todetuin perustein myös OK 7:3 §:n mukainen intressiharkinta puoltaa turvaamistoimihakemuksen hylkäämistä.

IV.5 Päätelmät

Hakijat ovat tekijänoikeuslain uudistusta koskevassa eduskuntakäsittelyssä suhtautuneet itsekkin epäillen nyt käsillä olevan kaltaisten turvaamistoimihakemusten menestymismahdollisuuksiin. Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen 22.4.2004 päivätyn lausunnon mukaan:

"... oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 3 § edellyttää, että hakijalla (oikeudenhaltijalla) on oltava vastapuolta (tässä tapauksessa operaattoria) vastaan jokin muu oikeus (ns. vaade-edellytys), joka voidaan vahvistaa myöhemmin annettavalla tuomiolla.

On epäselvää, voidaanko vaade-edellytyksen katsoa täyttyvän nyt kyseessä olevassa tilanteessa, koska kieltä vaaditaan kolmannen tahon (operaattorin asiakkaan) suorittaman työn lopettamiseksi. Vaikuttaisi vahvasti siltä, että direktiivissä edellytetyn kiellon saaminen ei ole yksiselitteistä nykyisen oikeudenkäymiskaaren 7 luvun perusteella. Lainmuutos on näin ollen perusteltu." (Ks. liite 4.)

Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen internetsivuilla 30.3.2004 julkaistussa tiedotteessa puolestaan todetaan, että:

"Suomen tämänhetkinen lainsäädäntö estää tehokkaan Internetpiratismiin puuttumisen. Operaattorit eivät saa estää tai puuttua tiedostojen laittomaan levitykseen asiakkaidensa tietokoneilta." (Ks. liite 5; korostus tässä.)

TeliaSonera yhtyy Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen käsitykseen, että Suomen voimassaoleva lainsäädäntö ei mahdollista hakijoiden vaatimuksen mukaisen turvaamistoimen määräämistä operaattoria vastaan. TeliaSonera katsoo, että koska yksittäisten käyttäjien suorittamien tekijänoikeusloukkauksien valvominen on teknisesti mahdotonta, operaattoreille ei tule asettaa velvollisuutta tai kustannusvastuuta tämän sinänsä moitittavan ja haitallisen toiminnan kontrolloimisesta. Se, mikä lähestymistapa kyseisen ongelman ratkaisemiseksi Suomessa lopulta valitaan, on kuitenkin lainsäätäjän harkintavallassa.

TeliaSonera ei katso aiheelliseksi ottaa tässä yhteydessä kantaa siihen, onko Suomen voimassa oleva oikeus tältä osin mahdollisesti ristiriidassa yhteisöoikeuden kanssa. Yhtiö huomauttaa kuitenkin, että mahdollinen ristiriita tulisi joko tapauksessa ratkaista lainsäädäntöteitse, ei tuomioistuimissa eikä varsinkaan summaarisessa turvaamistoimimenettelyssä.

V. LOPUKSI

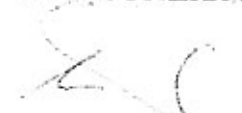
TeliaSonera yksilöi oikeudenkäyntikuluvaatimuksensa määrän pääasiaprosessin yhteydessä.

Jos hakijat täsmentävät vaatimuksiaan tai niiden perusteluja, pyydämme, että käräjäoikeus varaa TeliaSoneralle mahdollisuuden täydentää vastaustaan.

Helsingissä 11. päivänä marraskuuta 2004

TELIASONERA FINLAND OYJ

Laati

Mika Savola
asianajaja, Helsinki

Antti Summa
OTK, Helsinki

LIITTEET

1. Ote liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnöstä 13/2004 vp.
2. Ote viestintäviraston lausunnosta 13.5.2004 eduskunnan lakivaliokunnalle hallituksen esityksistä 28/2004 ja 29/2004 ja niistä annetuista asiantuntijalausunnoista
3. Viestintäviraston kirje 27.5.2003 teleyrityksille
4. Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen lausunto 22.4.2004 eduskunnan lakivaliokunnalle
5. Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen tiedote 30.3.2004 "Ääniteollisuus aloittaa oikeustoimet laitonta musiikin internetjakelua vastaan", osoitteesta www.antipiracy.fi/ajankohtaista/?id=20040330ifpinet (tulostettu 10.11.2004)